

ପୌରପାଳିକା ପରିଷଦ ହଜା

ବନାମ

ଭଗତ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 5, 1998

[ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହର ଏବଂ ଡି.ପି. ଖାଧିଆ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବ୍ରତ]

ଶ୍ରୀମ ଆଇନ:

ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀ ଅଧିନିୟମ, 1948:

ଧାରା 14- ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପାରିଶ୍ରମିକ- ପୌରପାଳିକା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାରଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି- ପୌରପାଳିକା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସେବା ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଛିରୀକୃତ ସେମାନଙ୍କର ବେତନହାର- ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇଁ ଦାବି- କୁହାଗଲା, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଧାରା 14 ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ- ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କେବଳ ସେହି କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ପାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବୈଧାନିକ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ନୁହେଁ- ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ସେବା (ବେତନହାର ଏବଂ ଭତ୍ତା) ନିୟମାବଳୀ, 1967 -

ସେବା ଆଇନ:

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ସେବା (ବେତନ ଏବଂ ଭତ୍ତା) ନିୟମାବଳୀ, 1967:

ପୌରପାଳିକା ପରିଷଦ- ମୋହରିର/ଚପରାଣି- ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦାବି- ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା- କୁହାଗଲା, ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନକୁ ଭୁଲ ଭାବେ ଧାରଣା କରାଯାଇଛି- ଧାରା 14 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦାବି ସେହି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ପାଇଛନ୍ତି- ଯେହେତୁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବହୁତ ଅଧିକ ପାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 14 ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ- ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948- ଧାରା 14 ଏବଂ 22- ପୌରପାଳିକା- କର୍ମଚାରୀବୃନ୍ଦ- ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦାବି କରିବା ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4826/1991

ଏମ. ପି. ସଂଖ୍ୟା 2068/1983 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 5.8.91 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ. କେ. ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଶୋକ କେ. ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଶୋକ ମାଧୁରଙ୍କ ପାଇଁ ଅମିତାଭ ବର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଆବେଦନକାରୀ ପୌରପାଳିକା ପରିଷଦ, ହଜା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମୋହରିର/ପିଅନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 22 ଅଧୀନରେ, ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ

ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପଦ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଶ୍ରମ କୋର୍ଟ) କୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 1.2.82 ରୁ 31.3.83 ଅବଧି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ ପୌର ପରିଷଦର କର୍ମଚାରୀ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ 1961 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 95 ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ, ଅଧିକତ୍ୱ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ, ପୌରପାଳିକା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ହାର ଏବଂ ସମସ୍ତ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଏହି କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ସେବା (ବେତନ ଏବଂ ଭତ୍ତା) ନିୟମାବଳୀ, 1967 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ମୋହରିରମାନଙ୍କ ବେତନ ହାର 70-2-80-21/2-100-EB-4-120 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିରୀକୃତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ, ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ସେବା ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନିୟୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଯାହା ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେବ ତାହା ମାସକୁ 50 ଟଙ୍କା ଅଟେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟଭାବେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକଠାରୁ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଏହିକି ଯେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 14 ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ କି? ଧାରା 14(1) ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଧାରା 14:

"ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ - (1) ଯଦି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ, ଯାହାର ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ, ଦିନ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦୀର୍ଘ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅବଧି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ, କୌଣସି ଦିନରେ ଏକ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ଗଠନ କରୁଥିବା ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରନ୍ତି, ତେବେ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏକ ଘଣ୍ଟାର କିଛି ଅଂଶ ପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାରରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଯାହା ଅଧିକ ହେଉଥିବ ।"

ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ (ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ବୈଧିକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1961 ଅଧୀନରେ ଉପଧାରା (1a) କୁ ଯୋଡ଼ି ଧାରା 14 ରେ ମଧ୍ୟ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 23 ଅଟେ । ଧାରା 14 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଉପଧାରା (1a) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟୁକ୍ତିରେ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପାରିଶ୍ରମିକ ସୀମା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାର ଦେଇଥାଏ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପୌରପାଳିକା ପରିଷଦ ହଜା ବନାମ ଭଗତ ସିଂ

ସିଧାସଳଖ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ । ଧାରା 14 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦାବି କରିବାକୁ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ (1) ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅଧୀନରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ; ଏବଂ (2) ଏହିପରି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ଗଠନ କରୁଥିବା ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଯେ କୌଣସି ଦିନରେ କାମ କରିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଧାରା 14 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସେହି କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ପାଉଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଏକମାତ୍ର କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଧାରା 14 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେୟ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ସେହି କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ପାଉଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ପୌରପାଳିକା ସେବା (ବେତନହାର ଏବଂ ଭତ୍ତା) ନିୟମାବଳୀ, 1967 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ବହୁତ ଅଧିକ ପାଉଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଧାରା 14 ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଆମକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ଯାହା ଅଧୀନରେ ସେମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦାବି କରିପାରିବେ ।

ତେଣୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଅନୁସୂଚୀରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ 6 ଭାବରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵୟଂକ୍ରୀୟ ଭାବରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବେ । ତେବେ ଧାରା 14 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ କେବଳ ସେହି କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ପାଉଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବୈଧାନିକ ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ 1948 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ସମ୍ପଦ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆର. ପି.

ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଠକ୍ତିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ